

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

4.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 14-го Января. — 1847 — Wilno. WTOREK, 14-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 8-го Января.

Высочайшимъ Приказомъ, 28-го Декабря, Ея Императорское Высочество Великая Княжна Екатерина Михайловна назначена Шефомъ Серпуховскаго Уланскаго Полка, которому и именоваться Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Екатерины Михайловны Полкомъ.

Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской Дивизіи, Генераль-Лейтенантъ Ланской 1-й; Св. Анны 1-й степени, Императорскаго Короною украшеннаго: Командиръ 1-й Гвардейской Пѣхотной Бригады и Лейбъ - Гвардіи Преображенскаго Полка Генераль-Маіоръ Жерковъ 1-й, Командиръ Образцоваго Пѣхотнаго Полка, Генераль-Маіоръ Максимовичъ 1-й, и Командиръ 2-й Бригады 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской Дивизіи и Лейбъ - Гвардіи Гусарскаго Полка, Генераль-Маіоръ Энгельгардтъ 1-й; того же ордена и степени безъ Короны, Командующій 4-ю Флотскою Дивизіею, Контръ-Адмиралъ Юрьевъ 1-й.

— Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны 1-й степени, Непременный Презусъ Комисіи Военнаго Суда при Санктпетербургскомъ Ордонансъ-Гаузѣ, Генераль-Маіоръ, состоящій по Артиллеріи Дитериксъ 2-й и Командиръ Лейбъ-Гвардіи Коно-Гренадерскаго Полка, Генераль-Маіоръ Корфъ.

По Высочайшему повелѣнію, состоявшемуся въ 16 день Октября 1844 г., назначенъ былъ для жителей Остзейскихъ и западныхъ губерній двухгодичный срокъ, въ теченіе коего должны они сбыть находящуюся у нихъ иностранную и Польскую низкопробную монету, съ тѣмъ, чтобъ по истеченіи сего срока привести въ полное дѣйствіе запретительныя постановленія и мѣры взысканія за употребленіе оной, на точномъ основаніи Монетнаго Устава; о чемъ по распоряженію Гг. Генераль-Губернаторовъ тѣхъ губерній и было тогда же объявлено жителямъ оныхъ. — Тѣмъ же Высочайшимъ повелѣніемъ было возложено на Министра Финансовъ представить благоуременно Государственному Совѣту предположеніе о томъ, какіе способы могли бы безъ неудобства быть приняты для окончательнаго сбыта биллона, могущаго остаться въ обращеніи по истеченіи назначеннаго для того срока:

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 8-go Stycznia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 28-go Grudnia, JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNICZKA KATARZYNA MICHAŁOWNA, mianowana Szefem Sierpuchowskiego Półku Ułanów, który ma się odąd nazywać półkiem JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNICZKI MARYI MICHAŁOWNY.

Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami: Orderu Orła Białego, Naczelnik 1-jej Dywizyi Lekkiej Jazdy Gwardyi, Jenerał-Porucznik Łanской 1; Św. Anny klasy 1-jej, z Koroną CESARSKĄ: Dowódzca 1-jej Brygady Piechoty Gwardyi i Preobrażenskigo Półku Lejb-Gwardyi, Jenerał-Major Żerkow 1; Dowódzca Wzorowego Półku Piechoty, Jenerał-Major Maximowicz 1, i Dowódzca 2-jej Brygady 1-jej Lekkiej Dywizyi Jazdy Gwardyjskiej i Półku Huźarów Gwardyi, Jenerał-Major Engelhardt 1; tegoż Orderu i klasy bez Korony: Dowódzca 4-tą Dywizyą Floty, Kontr-Admirał Jurjew 1.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Anny klasy 1-jej, Stały Prezes Kommissyi Sądu Wojennego przy Petersburgskim Ordoranshauzie, Jenerał-Major liczący się w Artylleryi Diterichs 2, i Dowódzca Konno-Grenaderskiego Półku Lejb-Gwardyi, Jenerał-Major Korf.

W skutek Najwyższego rozkazu, nastętego 16 Października 1841 r., zakreślony był dla mieszkańców Nadbaltyckich i Zachodnich gubernii dwuletni termin, w ciągu którego powinni byli zbyć znajdującą się u siebie zagraniczną i Polską niskiej próby monetę, z tѣm zastrzeżeniem, iż po upływie tego czasu miano wprowadzić w wykonanie postanowienia zakazowe, jako też kary za używanie onej, na ścisłej zasadzie menniczej ustawy; o czѣm z rozporządzenia PP. Jenerał-Gubernatorów rzezonych gubernii, zawiadomieni zostali naówezas tamedzni mieszkańcy. W tymże samym Najwyższym rozkazie zalecono było Ministrowi Skarbu, aby przedstawił wcześnie Radzie Państwa środek, jakimby można było bez niedogodności zbyć ostatecznie bilon, (zdwkową monetę) mogący jeszcze pozostać w obiegu po upływie zakreślonego terminu. W skutek tego zlecenia, po uprzedniem porozumieniu się z PP. Jenerał-Gubernatorami Nadbaltyckich i Zachodnich gubernii, i o-

Въ слѣдствіе сего, по предварительному сношенію съ Гг. Генералъ-Губернаторами Остзейскихъ и западныхъ губерній, получивъ отъ нихъ нужныя по означенному предмету свѣдѣнія, Г. Министръ Финансовъ входилъ 8 Сентября сего года съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ, что для скорѣйшаго изытїя изкопробной монеты изъ обращенія, необходимо Высочайше дарованный жителямъ Остзейскихъ и западныхъ губерній двухгодичный срокъ на сбытъ сей монеты продолжить еще на 6 мѣсяцевъ, считая съ Ноября 1846 по 1 Мая 1847 года, и въ теченіе сего срока допустить приемъ оной въ Узднхъ Казначействахъ тѣхъ губерній, гдѣ такая монета до сего времени обращалась по цѣнѣ, соответствующей внутреннему достоинству; на каковой конецъ представилъ составленную о сей цѣнѣ монетъ таблицу. Состоявшееся согласно съ таковымъ представленіемъ его, Г. Министра Финансовъ, мнѣніе Государственного Совѣта удостоено въ 4-й день Ноября Высочайшаго Его Императорскаго Величества утвержденія. — *Въ семъ мнѣніи изяснено:* Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Экономіи и дѣлъ Царства Польскаго и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о продолженіи срока для сбыта биллона въ Остзейскихъ и западныхъ губерніяхъ, *мнѣніемъ положило:* представленіе его, Министра, утвердить и въ слѣдствіе того: 1) Окончательный срокъ для обращенія низкопробной монеты въ губерніяхъ Остзейскихъ и западныхъ продолжить по 1 Мая 1847 г. 2) Въ теченіе сего срока дозволить всякому обмѣнивать монету сію въ мѣстныхъ Узднхъ Казначействахъ, по цѣнамъ, въ составленной Министромъ Финансовъ таблицѣ назначеннымъ, поставивъ Казначействамъ въ обязанность вымѣненную низкопробную монету выслать на С.-Петербургскій Монетный Дворъ. 3) По минованіи упомянутаго срока привести въ полное дѣйствіе запретительныя постановленія и мѣры взысканій за употребленіе всякаго рода биллона, на точномъ основаніи статей 176 и 198 Монетнаго Устава (Св. Зак. т. VII и 6-е оного продолженіе). 4) Распоряженія ея обнародовать въ означенныхъ губерніяхъ повсемѣстно. — На семъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственного Совѣта по дѣлу о продолженіи срока для сбыта биллона въ Остзейскихъ и западныхъ губерніяхъ Высочайше утвердить соизволивъ и повелѣвъ исполнить.

Приложенныя при семъ Указѣ таблицы, опредѣляютъ слѣдующія цѣны для обмѣна мелкой монеты:

A. СЕРЕБРЯНЫЯ МОНЕТЫ.

I. Двухзолотовыя:

Польскія, Россійско-Польскія, Саксонско-Польскія (гульденъ) Саксонскія (въ 1/2 таллера) и Прусскія Дрихтели:

а) съ означеніемъ года . . . . . 28 к. сер.
 б) стертая, на коихъ не видно года . . . . . 27 — —
 в) стертая, на коихъ не видно штемпеля . . . . . 26 — —
 Австрійскія (въ 20 крейцеровъ) и Баварскія (коштинки) съ означеніемъ года 17 3/4

II. Однозолотовыя:

Польскія, Россійско-Польскія, Саксонско-Польскія (полугульденъ), Саксонскія (въ 1/6 талера), Баварскія (полукоштинки) и Прусскія (въ 1/6 талера):

а) съ означеніемъ года . . . . . 13 к. сер.
 б) стертая, на коихъ не видно года . . . . . 12 — —

III. 15-ти грошовыя:

Прусскія и Курляндскія:

а) съ означеніемъ года . . . . . 7 — —
 б) стертая, на коихъ не видно года . . . . . 6 — —

IV. 10-ти грошовыя:

Польскія, Россійско-Польскія и Саксонско-Польскія:

а) съ означеніемъ года . . . . . 2 1/4 — —
 б) стертая, на коихъ не видно года . . . . . 2 — —

V. 6-ти грошовыя:

Прусскія:

а) съ означеніемъ года . . . . . 2 — —
 б) стертая, на коихъ не видно года . . . . . 1 3/4 — —

VI. 5-ти грошовыя:

Польскія, Россійско-Польскія и Саксонско-Польскія:

а) съ означеніемъ года . . . . . 1 1/2 — —
 б) стертая, на коихъ не видно года . . . . . 1 — —

Minister Skarbu przekładał 8 Września upłynionego 1846 roku, Radzie Państwa, iż dla pedszego wycofania z obiegu monety nizkiej proby, niezbedna jest potrzeba, Najwyzej zalreslony dla mieszkancow Nadbaltyckich i Zachodnich gubernii dwuletni termin, dla zbycia tej monety, przedluzyc jeszcze na sześć miesiecy, licząc od 1 Listopada 1846 roku do 1 Maja 1847 roku, i w ciągu tego terminu dozwołić przyjmować ją w powiatowych podskarbstwach tych gubernii, gdzie takowa moneta dotąd krążyła, podług ceny odpowiadającej wewnętrznej jej wartości; w jakim celu przedstawił ułożoną przez siebie tabellą cen takowej monety. Zapadła, w skutek tego przedstawienia P. Ministra Skarbu, uchwała Rady Państwa, otrzymała 4-go Listopada Najwyższe potwierdzenie Jego Cesarskiej Mości. *W tej uchwale wyrażono:* Rada Państwa w połączonych Departamentach Ekonomii i spraw Królestwa Polskiego, jako też na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu o przedluzeniu terminu dla zbycia billonu w Nadbaltyckich i Zachodnich guberniach, postanowiła: przedstawienie Ministra utwierdzić, i w skutek tego: 1) Ostateczny termin dla obiegu monety nizkiej proby w Nadbaltyckich i Zachodnich guberniach, przedluzić do 1-go Maja 1847 roku. 2) W ciągu tego terminu dozwołić każdemu wymieniać tę monetę w miejscowych Powiatowych Podskarbstwach, podług cen oznaczonych w ułożonej przez Ministra Skarbu tabelli, zaleciwszy Podskarbstwom, aby pomienioną monetę nizkiej proby odsyłały do Petersburgskiej Mennicy. 3) Po upływie rzeczzonego terminu, wprowadzić w wykonanie zakazowe postanowienia i kary za używanie wszelkiego rodzaju billonu, na ścisłej zasadzie artykułów 176 i 198 Menniczej Ustawy (Zb. Praw T. VII i 6-ty do tegoż tomu dodatek). 4) Postanowienia te podać do powszechnej wiadomości w rzeczonych guberniach. — Na tej uchwale napisano: Jego Cesarska Mość względem przedluzenia terminu dla zbycia billonu w Nadbaltyckich i Zachodnich guberniach, Najwyżej utwierdzić raczył i wykonać rozkazal.

Załączona przy tym Ukazie tabella, stanowi następnę ceny dla wymiany drobnej monety:

A. MONETY SREBRNE.

I. Dwuzłotówki.

Polskie, Rossyjsko-Polskie, Sasko-Polskie (guldeny), Saskie (1/2 talara) i Pruskie (drittel):

а) z widocznym rokiem . . . . . 28 k. sr.
 б) wytarte, na których nie widać roku . . . . . 27 — —
 в) wytarte, na których nie widać sztepla . . . . . 26 — —
 Austryackie (20 kreitzer) i Bawarskie (kopfstück) z widocznym rokiem 17 3/4

II. Złotówki.

Polskie, Rossyjsko-Polskie (półguldeny) Saskie (1/6 talara), Bawarskie (półkopfstück) i Pruskie (1/6 talara):

а) z rokiem . . . . . 13 — —
 б) wytarte bez roku . . . . . 12 — —

III. Półzłotówki.

Pruskie i Kurlandzkie:

а) z rokiem . . . . . 7 — —
 б) wytarte bez roku . . . . . 6 — —

IV. Dziesięciogroszówki.

Polskie, Rossyjsko-Polskie i Sasko-Polskie:

а) z rokiem . . . . . 2 1/4 — —
 б) wytarte bez roku . . . . . 2 — —

V. Szściogroszówki.

Pruskie:

а) z rokiem . . . . . 2 — —
 б) wytarte bez roku . . . . . 1 3/4 — —

VI. Pięciogroszówki.

Polskie, Rossyjsko-Polskie i Sasko-Polskie:

а) z rokiem . . . . . 1 1/2 — —
 б) wytarte bez roku . . . . . 1 — —

В. МѢДНЫЯ МОНЕТЫ:

VII. 3-х-грошовыя:

Польскія и Саксонско-Польскія, съ означеніемъ года и старья, на коихъ не видно года . . . $\frac{1}{2}$ к. сер.

VIII. Одногрошовыя и полугрошовыя:

Польскія и Саксонскія, съ означеніемъ года и старья, на коихъ не видно года . . . $\frac{1}{4}$

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 31 Декабря.

Въ *Австрийскомъ Наблюдателѣ* напечатано: „Можно-ли требовать, дабы особыя трактаты, потому только, что включены были въ окончательный договоръ, имѣли, по Вѣнскому конгрессу, такую обязательную силу, чтобы невозможно было что либо перемѣнить въ нихъ, безъ общаго согласія всѣхъ державъ, въ конгрессѣ участвовавшихъ? Можно-ли требовать, дабы договаривающіяся между собою въ согласіи государства, принуждены были исправлять согласіе тѣхъ державъ, кои принимали участіе въ договорахъ, но не были даже въ состояніи воспрепятствовать онымъ?“

Если бы допустить сего, то Вѣнскій трактатъ нарушенъ былъ не только отторженіемъ Бельгіи, но и предоставленіемъ Пруссіи въ 1834 году учрежденнаго надъ Рейномъ Герцогства Саксенъ-Кобургскаго, посредствомъ замѣна Сиреллица и Наппенгеймскаго графства на ежегодный доходъ, такъ какъ тогда никто не думалъ о томъ, чтобы исправлять согласіе Франціи или Англіи.

Что сказала бы Франція, если бы, при соглашеніи ея съ Германиою на счетъ обособныхъ границъ, Англія вдумала противиться этому, подъ предлогомъ, что этимъ нарушаются заключенныя ею трактаты. Многие статьи Вѣнскаго трактата основаны на предварительно заключенныхъ во время войны условіяхъ, даже въ самомъ Парижѣ, безъ содѣйствія Франціи, безъ внимательства ея, тогда такъ она не могла даже ничего перемѣнить въ этомъ дѣлѣ. Въ 17-й статьѣ Вѣнскаго трактата содержатся уступки, сдѣланныя Пруссіи отъ ея стороны Саксоніи, утвержденныя Австріею, Россіею, Англіею и Франціею. Спрашивается: могло-ли это послѣдовать, если бы всѣ сии державы почитали участвовавшими въ договорѣ? Если бы Пруссія и Саксонія согласились перемѣнить тогдашній договоръ, то должны-ли бы были непременно испросить согласія на то Англіи, Франціи и Россіи? Вопросъ сей можно примѣнить и къ Кракову, тѣмъ болѣе, что въ договорахъ относительно него, Франція не имѣла и не могла имѣть ни малѣйшаго участія; ибо, по содержанию заключенныхъ между союзными державами трактатовъ и на основаніи Парижскаго договора 30-го Мая 1814 года, Герцогство Варшавское принадлежало къ числу покоренныхъ владѣній, и рѣшеніе его участи зависѣло тогда исключительно отъ Россіи, Австріи, Пруссіи и Англіи. Это подтверждаетъ Фладсанъ въ описаніи Вѣнскаго конгресса въ части 5-й, въ коей сказано: „Договоры сии заключенныя между тремя главными союзными державами, рѣшили судьбу Польши. И дѣйствительно, въ Вѣнѣ, только одинъ договаривавшійся державы обѣщались между собою; результаты всѣхъ сихъ договоровъ сведены были въ одинъ актъ единственно для того, дабы отклонить на будущее время всѣякіе протесты, и общее ихъ постановленіе привести въ исполненіе. Франція не могла жаловаться на постановленія относительно Польши, одобрявъ оныя своимъ подписаніемъ; но если бы теперь договаривавшіяся державы не могли между собою согласиться на перемѣну тогдашнихъ постановленій, то въ такомъ случаѣ Франція, какъ держава участвовавшая въ утвержденіи, могла бы только быть приглашена въ посредницы, но все, что только договаривавшіяся державы постановить въ согласіи, касатеьно перемѣнъ на будущее время, это къ Франціи уже не относится. Быть можетъ это не согласно съ ея мнѣніемъ, но она не должна кричать о нарушеніи трактатовъ, заключенныхъ не съ нею, и не можетъ почитать себя освобожденною отъ принятыхъ на себя обязательствъ. Наконецъ, тѣмъ менѣе обращаемъ вниманіи на ея столѣ, напоминая слова: „что Франція не будетъ почитать себя обязанною сими трактатами“, коль скоро въ сущности ничто не перемѣни-

В. МОНЕТЫ МІДЗІАНЕ.

VII. Trzygroszówki

Polskie i Sasko-Polskie z rokiem czytelnym i wytarte bez roku . . . $\frac{1}{2}$ — —

VIII. Grosze i półgrosze.

Polskie i Saskie z rokiem czytelnym i bez roku . . . $\frac{1}{4}$ — —

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

А У С Т Р І Я.

Вієна, 31 грудня.

В *Dostrzegaczu Austriackim* czytamy: „Możnaż wymagać, aby traktaty oddzielne, już dla tego samego, że wielone zostały do aktu finalnego, otrzymały przez Kongres Wiedeński moc do tego stopnia obowiązującą, iżby w nich niepodobienstwem było cokolwiek bądź odmienić, bez wspólnej zgody wszystkich Mocarstw, do Kongresu wpływających? Możnaż wymagać, aby skoro Mocarstwa spół-kontraktujące działają zgodnie, jeszcze zasięgać należało zezwolenia tych Mocarstw, które miały spół udział w układach, a wówczas nawet nie były w stanie przeszkodzenia im?“

Гдыбы такъ было, wówczas трактатъ Вiedeński naruszonym został nietylko przez oderwanie Belgii, ale nadto przez ustąpienie Prusom w roku 1834 ustanowionego nad Renem Xięstwa Saksen-Koburg, przez zmianę Strélitzu i hrabstwa Pappenheim na roczną rentę (jurgelt), bo nikt we wszystkich tych przypadkach nie myślał o tém, aby zasięgnąć pozwolenia Francji lub Anglii.

Cóżby Francya na to rzekła, gdyby, w razie porozumienia się jej z Niemcami względem wzajemnych stosunków granicznych, Anglia przeciw temu pod tym pozorem wystąpić chciała, iż układy owe nadwerżają traktaty, podpisane przez to Mocarstwo. Wielka ilość uchwał wielonych do traktatu Wiedeńskiego opiera się na poprzednio zawartych umowach w czasie wojny, a nawet w Paryżu, bez współdziałania Francji; do których Francya nie mieszała się weale, w których nawet nie zmienić nie mogła. Artykuł siedemnasty aktu Kongressu obejmuje ustąpienia, uczynione Prusom przez Saxonią i wyłącznie zagwarantowane przez Austryę, Rosyę, Anglię i Francyę. Mogłoby to być nastąpić, gdyby wszystkie te mocarstwa były spółkontraktującymi? Gdyby się zaś Prussy i Saxonія zgodziły na zmianę ówczasowej umowy, musiałyby koniecznie zasięgać zezwolenia na to Anglii, Francji i Rosji? Co się zaś ściera do powyższej umowy, zastosowane być może do Krakowa tém więcej, skoro w układach względem niego Francya najmniejszego nie miała i mieć nie mogła współdziałania. W myśl zawartych bowiem pomiędzy Sprzymierzonymi traktatów i stosownie do traktatu Paryżkiego z dnia 30-go maja 1814, Xięstwo Warszawskie należało do krajów zdobytych, a rozstrzygnięcie ich losu zawisłóm było wówczas wyłącznie od postanowienia Rosji, Austrii, Pruss i Anglii. Przyznaje to już Fladzan w swojej historii kongresu Wiedeńskiego, wyraźnie w xię-dze 5-jej mówiąc: „Układy te, pomiędzy trzema głównymi sprzymierzonymi Mocarstwami zawarte, rozstrzygnęły losy Polski.“ Również i w Wiedniu, rzeczywiście tylko Mocarstwa spół kontraktujące zobowiązały się względem siebie; a jeżeli wypadki wszystkich tych układów zebrane zostały w jeden akt, to jedynie dla tego tylko, aby zapobiedz wszelkiemu późniejszemu protestowi, i spólną ich gwarancją doprowadzić do skutku. Francya nie mogła użalać się na postanowienia względem Polski, gdyż sama podpisem swoim uznała je za dobre; gdyby się zaś dziś Mocarstwa spółkontraktujące zgodzić pomiędzy sobą nie mogły na zmianę ówczesnych postanowień, w takim razie, Francya, jako Mocarstwo spół-gwarantujące, mogłaby tylko być wezwana o pośrednictwo; ale co Mocarstwa kontraktujące postanowią zgodnie, względem zmian zajęć mających, to już Francji nie dotyczy. Może się to nie zgadza z jej zdaniem, ale nie powinna krzyżować, że nadwerżono traktaty, które nie z nią zostały zawarte, i nie może uważać się za uwolnioną od zobowiązań, które sama na siebie przyjęła. Wreszcie, tém mniej przywiązujemy wagi do postarzanego teraz tak często wyrażenia: „że Francya temi traktatami nie będzie uważać się za zobowiązana“, iż przez to nie w samej istocie zmienionóm nie zostało. Albowiem, zaprawdę i dawniej, nie były to traktaty Paryżkie i Wiedeńskie, i poszanowanie dla ich świętości, które Francuzi mieli na względzie; gdyby się bo-

но: ибо, поистинѣ, и прежде это не были ни Парижскіе, ни Вѣнскіе трактаты; а святость ихъ, которую Французы имѣли въ виду, давно была бы ими нарушена, если бы они чувствовали себя довольно сильными.

Франція

Парижъ 4 Января.

Въ домѣ Графа Моле тѣхъ нилось въ новый годъ чрезвычайно большое число поздравителей. Тамъ замѣтили въ особенности много депутатовъ, которые ожидаютъ, кажется близкаго паденія кабинета 29-го Октября, и конечно думаютъ, что въ этомъ случаѣ Графъ Моле будетъ, по необходимости, главою новаго управленія. Говорятъ, сдѣланы были новыя попытки, чтобы побудить Маршала Сульта отказаться отъ званія Президента Совѣта, но Маршалъ вовсе не намеренъ на это согласиться, и это еще увеличило опасеніе его товарищей, въ особенности Г. Гизо. Полагаютъ, что Маршалъ Сультъ, находящійся въ хорошихъ сношеніяхъ съ противниками Г. Гизо, именно съ Г. Тьеромъ, готовъ поддерживать новый кабинетъ, котораго образованіе становится все болѣе и болѣе вѣроятнымъ, и придать ему блескъ своего имени.

— Назначенныя было 3 и 5 числа Января вечернія собранія въ замкѣ, по поводу нездоровья Королевы, отложены на 5 и 7 с. м.

— Въ *Presse* характеризуютъ слѣдующимъ образомъ политику Англій: „Англія простерла къ намъ свои объятія въ 1830 только потому, что это совпало съ ея политикою и ея выгодами. Политика ея, выгоды ея состоятъ въ поощреніи всѣхъ революцій. Дѣйствительно, въ то время, какъ народъ находится въ возмущеніи, Правительство его слабѣетъ и уединяется, фабрики его закрываются, промышленность останавливается, торговля терпитъ, кредитъ истощается, внутреннее безпокойство сообщается вѣнскимъ сношеніямъ, и все это къ выгодѣ Англійскихъ мануфактуръ. Потому-то она всегда протягивала руку всѣмъ революціямъ. Мы не можемъ благодарить ее за предпочтеніе. Она сдѣлала для насъ то же, что для Бельгій, Испаній и Португалій. — Союзъ съ Англіею есть союзъ шаткій, случайный, противный природѣ и исторіи, прошедшему и будущему. Вы увидите: во всѣхъ обстоятельствахъ, въ которыхъ мы будемъ въ немъ нуждаться, мы не найдемъ его поддержки. Его послѣдствія всегда одни и тѣ же: онъ обезсильваетъ, уединяетъ насъ, представляетъ насъ въ глазахъ монархической Европы революціонною націею! Согласіе между двумя странами можетъ существовать только съ условіемъ со стороны Франціи жертвовать Англій самыя законныя свои требованія во всѣхъ спорныхъ дѣлахъ. Такъ понимаетъ Великобританія дружественное расположеніе и взаимность.“

— Въ Мониторѣ помѣщенъ списокъ 288 лицамъ, которые, за спасеніе погибавшихъ и помощь во время разлитія Лоары, получили золотыя медали.

— Давно ожидаемый, 6-й Томъ *Исторіи Консульства и Имперіи* Г. Тьера, выйдетъ въ свѣтъ 4-го Января; въ немъ на 600 страницъ, въ 8-во, заключаются три главы, именно: Ульмъ и Трафальгаръ; Аустерлицъ и Рейнскій союзъ.

— Самыи старшій изъ парижскихъ адвокатовъ нынѣ — Г. Жиранъ де-Бюри; ему 22 Декабря исполнилось сто лѣтъ. На семейномъ пирѣ, данномъ по сему случаю, онъ открылъ танцы съ одною изъ своихъ племянницъ.

5 Января.

Король и Королева Бельгійскіе, вчера, вечеромъ, опять прибыли въ Парижъ.

— Въ Мониторѣ обнародованы перемѣны, происшедшія по управленію департаментами; многіе префекты переведены въ другія мѣста, а нѣкоторые уволены отъ службы.

— Королева и герцогиня Орлеанская пожертвовали значительную сумму въ пользу благотворительныхъ заведеній 12 округовъ Парижа; сверхъ того, герцогиня Орлеанская препроводила въ реформатскую церковь 6,000 фр., для раздачи бѣднымъ означеннаго вѣроисповѣданія.

— Говорятъ, что принцъ Жуэвильскій, въ скоромъ времени, приметъ начальство надъ большимъ флотомъ.

вѣмъ езули дѣлѣ мощными, абы же зѣрваѣ, были то жуз давно учынили.“

Франція.

Парижъ, 4 stycznia.

W mieszkaniu Hrabiego Molé tłoczyła się w dzień Nowego Roku nadzwyczaj wielka mnogość wińszujących, — nie mniejsza prawie jak u P. Guizota. Widziano tam w szczególności wielu Deputowanych, którzy oczekują, jak się zdaje, blizkiego rozwiązania gabinetu z 29 października, i uważają za rzecz pewną, że w takim razie Hrabia Molé stanie koniecznie na czele nowego rządu. Powiadają, że znówu robiono kroki aby skłonić Marszałka Soult'a do złożenia godności Prezesa Rady, ale ten niema wcale zamiaru zezwolić na to żądanie, a ta okoliczność powiększa jeszcze tѣm bardziej niespokojność jego kolegów, a szczególnie P. Guizota. Sądzą, że Marszałek Soult, zostający w dobrych stosunkach z nieprzyjaciółmi tego ostatniego, mianowicie z P. Thiers, gotów jest wspierać nowy gabinet, którego utworzenie z dnia na dzień staje się podobiejszѣm do prawdy, i użyczyć mu blasku swojego imienia.

— Wieczory, które miały mieć miejsce w zamku, w dniu 3-m i 5-m stycznia, z powodu lekkiej słabości Królowej, odłożono zostały do 5-go i 7-go tegoż miesiąca.

— Dziennik *Presse* charakteryzuje w następujący sposób politykę angielską względem Francji: „Anglia podała nam rękę w roku 1830 dla tego tylko, że to się zgadzało z jej polityką, z jej korzyściami. Polityka zaś jej i korzyści zależą na podżeganiu wszelkich rewolucji. Albowiem skoro narod jaki znajduje się w stanie zaburzenia, rząd jego naturalnie słabieje i odosobnia się, rękodzielnie się zamykają, przemysł ustaje, handel cierpi, kredyt upada, wewnętrzna niespokojność wpływa także na stosunki zewnętrzne, a wszystkie te okoliczności obracają się na korzyść handlu i rękodzielnictwa angielskich. Przetoż Anglia podawała zawsze najchętniej rękę wszystkim rewolucjom w obcych krajach. Nie mamy powinności być wdzięczni za okazane nam w tym względzie pierwszeństwo; albowiem uczyniła dla nas to tylko, co uczyniła potem również dla Belgii, Hiszpanii i Portugalii. Związek nasz z Anglią jest związkiem wątpliwym, przypadkowym, przeciwnym naturze i historii przeszłości i przyszłości naszej. Przekonamy się, że we wszystkich okolicznościach, skoro pomocy jej potrzebować będziemy, nie udzieli nam żadnego wsparcia. Następstwa tego związku są zawsze jedne i te same: osłabia nas, odosobnia i przedstawia w oczach monarchicznej Europy jako narod rewolucyjny! Zgoda i dobre porozumienie między temi dwoma krajami, może utrzymywać się tylko pod warunkiem, że Francya we wszystkich interesach spornych, wyrzekać się będzie na korzyść Anglii najsprawiedliwszych swoich praw i wymagań. W ten to tylko sposób pojmaje Wielka Brytania przyjacielskie stosunki i przyjacielską wzajemność.“

— *Monitor* ogłosił listę 288 osób, które za uratowanie ludziom życia i niesienie szlachetnej pomocy, podczas wylewu Loary, otrzymały złote i srebrne medale.

— Od dawna oczekiwany 6 tytom *Historii Konsulatu i Cesarstwa* przez P. Thiers, dziś właśnie wydany został. Zawiera on na 600 stronnicach w 8-vo 3 rozdziały, pod napisem: *Ulm i Trafalgar. Austerlitz. Związek Renki*.

— Seniorem Adwokatów paryżskich jest teraz P. Girard de Bury, który dnia 22 grudnia ukończył setny rok swego życia. Na familinej uczcie przy tej okoliczności wyprawionej, rozpoczął tańce z jedną z swych synowic.

Dnia 5 stycznia.

Królestwo Belgijsey, wczoraj wieczorem przybyli znówu do Paryża.

— *Monitor* ogłosił zmianę w zarządzie departamentów; wielu prefektów przeniesiono do innych miejsc, a kilku uwolniono całkiem od obowiązków.

— Królowa i Xiężna Orleanu przesłały znaczne sumy towarzystwu dobroczynności dwunastu okręgów Paryża; prócz tego, Xiężna Orleanu złożyła kościołowi reformowanemu 6,000, fr., dla ubogich tego wyznania.

— Mówią, że Xiążę Joinville obejmie niebawem dowództwo nad większą flotą.

— Замѣчено, что съ некотораго времени герцога Немурскій прелеутываетъ на засѣданіяхъ кабинета.

— Королевскимъ постановленіемъ открытъ кредитъ въ 300,000 фр., на исправленіе въ Алжирѣ поврежденій причиненныхъ разлитіемъ рѣкъ.

— Въ Алжирѣ господствуетъ совершенное спокойствіе, изъ Маскары сообщаютъ, что нѣсколько племенъ покорилось.

— Говорятъ, что морской постъ при берегахъ Китая будетъ усиленъ, и что съ Пекинскимъ дворомъ будутъ открыты дипломатическія сношенія.

— Правительство назначило двухъ агентовъ въ Китай, Королевскаго комиссара г. Фортруена и консула г. Монтини. Первый изъ нихъ будетъ получать на содержаніе 60,000 фр., а второй—30,000 фр.

— Тунисскій бѣгъ по причинѣ бурной погоды, принужденъ былъ 27 Декабря воротиться въ Тулонъ, но на другой день опять отплылъ въ море.

— По послѣдн. му численію, во Франціи считается 13,054,000 жителей, платящихъ подати, въ томъ числѣ 6,000,000 не платятъ даже и по 5 фр., а 17,000 вносятъ по 1,000 фр. и болѣе въ годъ.

6 Января.

Въ *Journal des Débats* опровергаютъ слухи, будто путешествіе адмирала Сееиля въ Японію и Корею не удалось. Адмиралъ хотѣлъ только показать Французскій Флотъ у береговъ Японіи, и съ туземцами былъ въ самыхъ дружественныхъ отношеніяхъ.

— Министръ внутреннихъ дѣлъ учредилъ комитетъ для изслѣдованія новой методы печенія хлѣба, который обходится гораздо дешевле. Будутъ также произведены опыты печенія хлѣба изъ пшеничной муки и свекловицы.

— Въ *Courrier Français* пишутъ, что вскорѣ правительство будетъ вновь назначать перовъ изъ числа префектовъ и другихъ высшихъ чиновниковъ.

— Маршалу Бюжо продолженъ срокъ отпуску, съ тѣмъ, чтобы онъ могъ присутствовать на засѣданіяхъ палаты.

А н г л і я

Лондонъ, 2 Января.

Вчера, въ день Нового Года, Королева, по обыкновенію, приказала раздать въ большомъ манежѣ Виндзорскаго замка въ видѣ милостыни: говядины, plum-pudding, и хлѣба, и изволила лично при томъ присутствовать, въ сопровожденіи своего семейства, герцога и герцогини Кембриджскихъ и многихъ знатныхъ лицъ. Вечеромъ, учитель Французской словесности въ Королевской Лондонской коллегіи, г. Брасеръ, декламировалъ предъ Королевскою фамиліею піесу соч. Расина „Аталія“, съ акомпаниментомъ Мендельсона, исполненнымъ придворными пѣвчими и артистами оперы.

— Генераль-губернаторъ Канады, лордъ *Elgin*, имѣлъ вчера и третьяго дня продолжительную конференцію съ лордомъ Джономъ Росселемъ и съ министромъ колоній, послѣ коей выѣхалъ въ Ливерпуль, дабы оттуда отплыть въ Канаду.

— На сихъ дняхъ возвратился сюда изъ Остъ-Индіи 16-й уланскій полкъ, послѣ 24-лѣтняго отсутствія изъ Англій. Изъ 29 офицеровъ, отправившихся съ этимъ полкомъ изъ Англій, возвратились только трое, т. е. два полковника и одинъ майоръ. Полкъ этотъ отличился въ нѣсколькихъ дѣлахъ, а подъ Аливалемъ потерялъ 145 чел.

— Нижеслѣдующія подробности, сообщаемыя въ *Liverpool-Courier*, дадутъ понятіе объ огромномъ привозѣ зерноваго хлѣба въ Англію. Въ одинъ день было выгружено 35,500 бочекъ муки, 82,218 боасовъ и 10,618 мѣшковъ сараинскаго пшена; 30,964 боасовъ и 2,000 мѣшковъ пшеницы; 1,660 бочекъ риса, 1,460 квартеровъ бобу, 1,660 кварт. и 197 бочекъ гороху, кромѣ значительнаго числа мяса, солонины, сыра и другихъ съѣстныхъ припасовъ. Хотя привозъ не всякій день бываетъ столь значителенъ въ этой гавани, однако не проходитъ ни одного дня, въ который не видно бы было прибывающихъ кораблей съ хлѣбомъ. римѣчательно то, что не смотря на это, цѣны на хлѣбъ все болѣе и болѣе увеличиваются.

— Поговариваютъ объ учрежденіи компаніи, имѣющей дѣльною постройку публичныя пекарни, въ коихъ рабочіе люди могли бы печь для себя хлѣбъ. Нужные для хлѣбопеченія вещи компаніи беретса поставить

— Уважано, że od niejakiego czasu Xiążę Nemours bywa zawsze obecnymъ на радкахъ кабинетовыхъ.

— Postanowieniemъ Królewskimъ otworzony został kredytъ w ilości 300,000, на naprawę szkód, zrzadzonychъ przez wylew wód w Algierze.

— W Algierji panuje zupełna spokojność; donoszą przytémъ z Maskary o poddaniu się kilku племенъ.

— Stanowisko морское на wodachъ Chińskich ma być wzmożone; mówią także o zawiązaniu stosunkówъ dyplomatycznychъ z дворомъ Pekinскимъ.

— Rządъ mianowałъ dwóchъ agentówъ w Chinachъ, to jest: P. Forth Rouen, Królewskimъ kommissarzemъ, a P. Montigny, Konsulemъ. Kommissarzъ Królewski pobierać będzie 60,000, a Konsul w Kantonie 30,000 frankówъ.

— Bej Tunetański zmuszony był, z powodu burzliwego morza, wrócić 27-go z. m. do Tulonu; jednakże nazajutrzъ znnowъ odplynał.

— Według nowego spisu, Francya liczy 13,054,000 mieszkańcówъ, opłacającychъ podatki; z tychъ 600,000 nie opłaca nawetъ po pięć frankówъ, a 17,000 po tysiącъ frankówъ i więcej.

Dnia 6 stycznia.

Journal des Débats zbija krążącą pogłoskę, jakoby się nie miała udać admirałowi Cecile wyprawa do Japonii i Korei. Admirałъ bowiem miałъ tylko zamiarъ ukazać флотъ francuzką на wodachъ Japońskichъ i z krajowcami zostawał w najprzyjaźniejszychъ stosunkachъ.

— Ministerъ sprawъ wewnętrznychъ mianowałъ kommissyя, która ma się zająć zbadaniemъ nowej metody pieczenia chleba, mającego być znacznie tańszymъ. Szczególniej mają być czynione doświadczenia wypiekania chleba z mąki pszennej i burakówъ.

— *Kuryerъ francuzki* donosi, że rządъ niebawemъ mianować będzie nowychъ Parówъ, których wybierze z pomiędzy prefektówъ i innychъ wyższychъ urzędnikówъ.

— Marszałekъ Bugeand otrzymałъ dłuższy urlopъ, a to w celu, by miałъ udziałъ w obradachъ parlamentowychъ.

А н г л і я.

Лондонъ, 2 stycznia.

Wczoraj, jako w dniu Nowego Roku, Królowa, jak zwykle, kazała w wielkiejъ ujeżdżalni w Windsorze rozdzielić pomiędzy ubogichъ dary, składające się z wołowiny, plum-puddingu i chleba, i sama temu obrzędowi, w towarzystwie swęj rodziny, Xięcia i Xiężny Cambridge, tudzież wielu znakomitychъ gości, raczyła być obecną. Wieczoremъ P. Brasseur, professorъ języka francuzkiego w Kings-College w Londynie, czytałъ Królewskiej rodzinie Аталіа z Rasyна, z towarzyszeniemъ muzyki Mendelssohna, wykonywanej przez śpiewakówъ kaplicy Królewskiej i artystówъ оперы.

— Gubernatorъ Jeneralny Kanady, Lordъ *Elgin*, miałъ wczoraj i onegdaj długie narady z Lordemъ Johnъ Russel i Ministremъ osad, poczemъ wyjechałъ do Liverpool, skąd odplynie do Kanady.

— Przedъ kilku dniami wróciłъ tu z Indyj półk 16-ty ułanówъ, po dwudziesto cztero letniejъ nieobecności w kraju. Z 29 oficerówъ, którzy Anglją z tymъ półkiemъ opuścili, trzechъ tylko powróciło, to jest: dwóchъ Półkownikówъ i Major. Półkъ pomieniony odznaczyłъ się w kilku bitwachъ, a pod Аливалъ utraciłъ 145 ludzi.

— Następujące szczegóły udzielone przez *Liverpool-Courier*, dają wyobrażenie o ogromnychъ dowozachъ zboża, jakie zachodzą w Англіи. W jednymъ tylko dniu widziano wyładowane 35,506 beczekъ mąki; 82,218 боасовъ i 10,618 workówъ kukurydzy, 30,964 боасовъ i 2,000 workówъ pszenicy, 1,660 beczekъ ryżu, 1,460 kwarterówъ żyta, 580 kwarterówъ бобу, 1,660 kwarterówъ i 197 beczekъ grochu, nie mówiącъ o wi Ikiej ilości pekeflejszu, słoniny, sera i innychъ artykułówъ żywności. Lubo dowózъ nie jestъ w każdymъ dniu takъ liczny w tymъ porcie, nie przemija jednakъ ani jeden dzień, aby nie widziano przybywającychъ całychъ ładunkówъ zboża. Rzeczъ szczególna, że pomimo to chlebъ corazъ jestъ droższy.

— Mówią, że zawiązuje się towarzystwo, mające zamiarъ wystawić publiczne piekarnie, w którychъ klasa pracująca będzie sobie mogła sama piecъ chlebъ, albo też tenże wedługъ swojej zamożności kazaćъ sobie wypiekać.

на свой счет и брать за употребление малую плату; и какъ расходы на печеніе хлѣба будутъ меньше чѣмъ у булочниковъ то компанія надѣется на большой доходъ.

И т а л і я.

Римъ, 28 Декабря.

Третьяго дня Папа, съ квиринальскаго балкона, благословилъ, собравшійся на площади, народъ, съ музыкою и факелами, для поздравленія Его Святѣйшества по поводу Его тезоименитства. За симъ народъ разошелся мирно по домамъ въ величайшемъ порядкѣ.

— 1-го Января предполагаютъ учредить еще болѣе великодушную процессію для принесенія поздравленія Папѣ съ Новымъ Годомъ: съ этою цѣлію обучаютъ уже нѣсколько хоровъ пѣвчихъ съ аккомпаниаментомъ инструментальной музыки. Говорятъ объ испанскомъ букетѣ, который при семъ будетъ поднесенъ Его Святѣйшеству. Того же дня, вечеромъ, исполнена будетъ, въ большой капитолийской залѣ большая Кантата Россини, слова графа Маркетти.

— Кардиналъ Аметъ выѣхалъ въ Болонію для занятія должности Легата; кроме письменной инструкции, онъ получилъ еще отъ Папы словесное наставленіе.

— По вторичнымъ донесеніямъ изъ Неаполя, тамъ вообще жалуются на слишкомъ холодную зиму въ нынѣшнемъ году.

И с п а н ѣ я.

Мадридъ, 28 Декабря.

Такъ называемые министерскіе переломы продолжаютъ возобновляться ежедневно. Г. Монъ все еще одушевляетъ мнѣе ерство, а царствующая Королева относительно всѣхъ важнѣйшихъ вопросовъ прибѣгаетъ къ совѣтамъ своей родительницы. Герцогъ Рьязаресъ пользуется особеннымъ преимуществомъ, входитъ въ апартаменты Королевы Изабеллы безъ доклада, и разговариваетъ съ нею, не соблюдая правилъ придворнаго этикета, который назначенъ не только для каждаго подданнаго, но даже и для инфантовъ. Со времени своего замужства, владѣтельница Королева всякій вечеръ посѣщала оперу, занимая партерную ложу подлѣ сцены, въ сопровожденіи своего супруга и дочерей инфанта Донъ Франциска а Пауло. Королева Христина не находилась прежде ни на одномъ представленіи. Но публика поражена была удивленіемъ, когда въ праздникъ Рождества Христова, Королева Изабелла вошла въ ея ложу, и герцогъ Рьязаресъ занялъ мѣсто съ одной стороны, а его супруга (Королева родительница) съ другой, Король же сталъ позади. Инфантъ Донъ Франциско а Паула находился со своими дочерьми и сыномъ инфантомъ Донъ Генрикомъ, въ другой ложѣ. После перваго акта, одна изъ инфантъ привстала, намѣреваясь посѣтить Королеву въ ея ложѣ, но Аяя (гофмейстерина) инфантъ, г-жа Арана, жена Интродуктора, находящагося въ дружбѣ съ французскимъ посланникомъ, воспротивилась сему. На другой день инфантъ Генрикъ объявилъ сей дамѣ, что если она тотчасъ не оставитъ службы у его сестры, то онъ выгонитъ ее изъ дворца своего семейства. Г-жа Арана пожаловалась Королевы Христины и получила мѣсто при ея дворѣ. А инфанту Генрику дали уразумѣть, чтобы онъ приготовлялся въ путь въ Кадицъ, гдѣ долженъ кончить полныя курсы мореплаванія.

Внутри дворца впрочемъ обнаруживается еще вліяніе Короля. За нѣсколько предъ симъ днями онъ приказалъ, чтобы совершающіе тамъ службу аллебардисты собирались ежедневно, въ 5 часовъ по полудни, на вечернюю молитву. Сверхъ сего Король приказалъ, чтобы въ 11 часу, ночью, все освѣщеніе во дворцѣ, за исключеніемъ половины августѣйшей четы, прекращалось. Въ одной изъ здѣшнихъ газетъ печислѣютъ, что это принесетъ экономіи по 10 пиастровъ въ сутки.

— Прежнія донесенія были ложны, будто бы Королева была беременна и будто бы принцесса Монпансье не объясняется на французскомъ языкѣ.

— Правительство отправило три баталіона, для подкрѣпленія гарнизоновъ въ Баскскихъ провинціяхъ.

— Маркизь Вилума, по волю Королевы, назначенъ председателемъ сената.

Спрѣты до печиыва достаречы товариство за ниска оплатѣ; а же кошта выпіеканя власнего хлѣба бѣдѣ мнѣйше нѣжъ у пѣкарзы, прѣто сподзѣва сѣ товариство значнего odbyта.

В а о с ѣ я.

Рымъ, 28 грудня.

Онегдажъ удзѣлилъ Папѣжъ зъ балкану Квириналу Бѣгославленіство Апостолске лудови, згромадзѣнѣму на плацу зъ музыкѣю і походнями, дла злѣженія Оју свѣ зыченъ зъ поводу Јега именія. Пѣчѣмъ луд розсѣдлѣ сѣ спѣкѣнѣ, выдѣяя радѣшне окрыкѣи.

— Въ день 1-го styczня замыслая урядзѣітъ јесѣче вspanialszу processyя дла powiniszowania Папѣжѣви Nowego Roku; wyuczaja јужъ на ten cel kilka chorѣw spiewu zъ товариyszzeniemъ instrumentѣw. Mѣwіaj о olbrzymimъ bukiecie kwiatѣw, ktѣry przy tѣj okolicznѣsci ma byѣ Oјeu swѣ ofiarowany. Tegożъ dnia wieczѣremъ wykonanѣ bѣdzіe wъ wielkiejъ sali Kapitolu wielka kantata Rossiniego, ze słowami Hr. Marchetti.

— Кардиналъ Amatъ удаѣ сѣ јужъ јакѣ Legatъ do Bolonij; oprѣczъ instrukeji на piśmie, otrzymał јesѣче od Папѣжа ustne polecenia.

— Wedlugъ powtѣrnychъ doniesіenъ zъ Neapolu, uskarzaja sѣ tamъ powszechnie на zbytъ ostrѣ wъ tymъ roku zime.

И ш п а н і я.

Мадридъ, 28 грудня.

Такъ назване прѣсѣленія министерялне wzнавіajа sѣ tu co godzina. P. Mon једнакъ јestъ ciagle јesѣче duszѣ Ministerstwa, а panujaca Krѣlowa, we wszystkichъ wѣжniej-szychъ kwestyachъ, zasięga znѣwъ rady swѣjъ matki. Xięzъ Rianzaresъ ma szczegѣlny przywilęjъ wchѣdzenia do apartamentѣwъ Krѣlowęjъ Izabelli bezъ meldowania sѣ, і rozmawia zъ niѣ bezъ zachowania formъ etykiety dworskiej, јaka dла каждего poddanego, а nawetъ dла Infantѣwъ јestъ przepisana. Od czasu swego zamęzcia, panujaca Krѣlowa bywala co wieczѣrъ на operze wъ loży parterowej, stykajacęj sѣ ze scenѣ, wъ товариysztwie swego małzѣnka і cѣrekъ Infanta Don Franciszka de Paula. Krѣlowa Krystyna nie znajdowała sѣ ani на једнѣмъ przedstawieniu. Tѣmъ bardziejъ wіęcъ zdziwila sѣ publicznosѣ, gdy wъ swięto Bozhego Narodzenia Krѣlowa Izabella weszła do swѣjъ loży zъ matkѣю і Xięciemъ Rianzaresъ, ktѣry zajałъ mіejsce po јednejъ stronie Krѣlowęjъ, а јeго małzѣnka. (Krѣlowa matka) po drugiej; Krѣlъ zaśъ pozostałъ wъ tyle. Infantъ Don Franciszekъ de Paula znajdowałъ sѣ zъ cѣrkami swemi і synemъ, Infantemъ Don Henrykiemъ, wъ innejъ loży. Po piѣrwszymъ akcie, једна zъ Infantekъ podniosła sѣ, chcącъ odwiedzіtъ Krѣlowę wъ jejъ loży; ale Aya (Ochmistrzyni) Infantekъ, P. Arana, (żona zaprzyzѣjzѣnѣonego zъ Postemъ francuzkimъ Introdуктора Ambassadorѣwъ) sprzeciwiła sѣ temu zamiarowi. Wъ skutekъ tego nazajutrzъ, Infantъ Henrykъ oswіadeczylъ tѣjъ damie, że јeżeli natychmiastъ nie opuści sлужбы wъ siostrѣ јeго, onъ ја samъ zъ pałacu familii swѣjъ wypędzi. P. Arana zania-sła o to skargę do Krѣlowęjъ Krystyny і została pomieszczona wъ jejъ dworze. Infantowi zaśъ Henrykowi дано do zrozumienia, aby sѣ przygotowałъ wъ podrѣzъ do Kadyxu, gdzie ma ukѣnѣczыtъ swѣje żeglarskie nauki.

Вевнѣтръ pałacu objawia sѣ zresztѣ јesѣче wplywъ Krѣla. Przedъ kilkoma dniami wydałъ rozkazъ, aby pełniacy тамъ sлужбѣ halabardzicy zbierali sѣ co dzień о godzinie 5 po południu на nabozenіство roznѣowe. Nadto rozkazałъ Krѣlъ, aby о godzinie 11 wъ nocъ, wszystkie swіatła wъ pałacu, oprѣczъ pokoju dла dostojnejъ pary przeznaczonego, јужъ były pogaszone. Једенъ zъ tutejszychъ dziennikѣwъ oblicza stѣdъ oszczędnѣosѣć на 10 pиаstrѣwъ dziennie.

— Mылнѣми były dawniejsze doniesienia, јakѣby Krѣlowa znajdowała sѣ wъ stanie odmiennymъ. Rѣwniezъ і to bytѣo zmyślonymъ, że Xięzъna Montpensierъ nie mѣwi po francuzku.

— Rzѣdъ wysłałъ 3 баталіоны dла wzmocnienia załѣgъ wъ prowincyachъ Baskijskichъ.

— Margrabia Viluma, на wyraźne żѣdanie Krѣlowęjъ, mianowany zostałъ Pezesemъ Senatu.

— По донесеніямъ изъ Каталоніи, тамъ въ тишинѣ образуются карлистскія шайки, которыя съ наступленіемъ весны предполагаютъ начать дѣйствовать, ибо зимнее время неблагоприятствуетъ гвериллеской (партизанской) войнѣ. Достоверно то, что не смотря на бдительный надзоръ со стороны Франціи и Испаніи, весьма много карлистскихъ офицеровъ разной степени и нижнихъ чиновъ, пробралось черезъ границу, и что теперь они скрываются по домамъ у крестьянъ и своихъ друзей. Назначенныя для преслѣдованія сихъ шайекъ, правительственныя войска утруждаютъ себя излишними форсированными маршами, не достигая своей цѣли, ибо карлисты, хорошо знающіе мѣстность, всегда успеваютъ и бѣгать сраженія. Равно и въ Геронской провинціи пробѣгаютъ многочисленныя карлистскія шайки. Генераль-капитанъ Бретонъ лично командуетъ войсками, назначенными для ихъ преслѣдованія.

— Карлисты въ Арагоніи и Валенсіи устроились уже до того, что при первомъ знамѣнѣ будутъ въ состояніи выступить стройными батальонами на назначенные пункты. Между тѣмъ въ Баскскихъ провинціяхъ господствуетъ совершенное спокойствіе.

П О Р Т У Г А Л І Я .

Въ Лондонѣ получены извѣстія изъ Лиссабона отъ 29-го Декабря. Инсургенты, подъ начальствомъ Графа Бомфима, были разбиты 23-го числа Салданьею при Торресъ-Ведрасъ, и принуждены покориться. Потери Королевскихъ войскъ простирается до 384 чл., въ томъ числѣ 38 офицеровъ. Инсургенты потеряли менте потому что дрались за валами и стѣнами Форта Форка, составлявшій ключъ позиціи, былъ взятъ послѣ упорнаго сопротивленія, и по переходѣ трехъ ротъ 2-го пѣхотнаго полка отъ инсургентовъ къ Королевскимъ войскамъ. Побѣжденные выпущены съ военными почестями, въ уваженіе къ оказанной ими храбрости. Между тѣмъ взято нѣсколько человекъ въ плѣнъ. Они отправлены въ Лиссабонъ на фрегатѣ Діанѣ. Графъ Бомфимъ писалъ къ Адмиралу Паркеру, прося его исходатайствовать у Правительства облегченіе участи плѣнныхъ.

Г Р Е Ц І Я .

Афины, 20 Декабря.

Засѣданія обѣихъ палатъ открыты Королемъ 19 Ноября.

— 11-го с. м. Король принималъ въ торжественной аудіенціи депутацію второй палаты, которая представила Его Величеству отвѣтныи адресъ на тронную рѣчь.

— Принцъ Луитпольдъ Баварскій прибылъ 12 Декабря въ полдень въ Пирейскую гавань. Король тотчасъ посѣтилъ на встрѣчу своего брата. Къ продолженіе карантиннаго термина, принцъ посѣтитъ соседнія острова Греціи. Греки хотятъ ближе ознакомиться съ принцемъ, который нѣкогда, быть можетъ, будетъ у нихъ царствовать.

— Оттоманское Правительство продолжаетъ свою систему преслѣдованія Грековъ. Въ новѣйшихъ извѣстіяхъ изъ Кидоніи и Митилены сообщаютъ, что болѣе трехъ сотъ Грековъ были тамъ произвольно заключены въ тюрьму только потому, что имѣли Греческіе паспорта. Оттоманскія начальства не только не обратили вниманія на представленія Греческихъ консуловъ, но сами консулы, то есть публично признанные чиновники, подверглись варварскимъ оскорбленіямъ, требующимъ немедленнаго и примѣрнаго удовлетворенія. Почти нѣтъ сомнѣній, что такіе поступки причинятъ наконецъ разрывъ между Греками и Турками, и столь же мало можно сомнѣваться касательно послѣдствій, которыя повлечетъ за собою такой разрывъ, при нынѣшнемъ печальномъ состояніи Турціи.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 10 Декабря.

Засѣданіе Конгресса было открыто, 8-го Декабря сообщеніемъ посланія Президента Поляка. По прочтеніи сего документа, Палата Представителей опредѣлила напечатать посланіе въ числѣ пятнадцати тысячъ

— Według wiadomości z Katalonii, organizują się tam w cichości bandy karlistowskie, które za nastaniem wiosny dopiero czynnie wystąpić zamysłają; pora bowiem zima nie sprzyja wojnie gueryllasowskiej (partyzanckiej). To rzecz pewna, że pomimo czujnej straży ze strony Francji i Hiszpanii, liczni oficerowie wszelkich stopni i żołnierze karlistowscy przekroczyli granicę, i że teraz jeszcze ukrywają się w domach włościów lub przyjaciół swoich. Wystane na ściganie tych band wojsko rządowe, niepotrzebnie śpieszonymi pochodami niezmiernie się utrudza, bez osiągnięcia skutku; gdyż Karłści, świadomi miejscowości, umieją zawsze unikać walki. Także w prowincji Gerona snują się liczne bandy karlistowskie. Jaki Kapitan Breton sam stanął na czele wojska, przeciwko nim działającego.

— Organizacya Karlistów w Aragonii i Walencji, tak dalece już postąpić miała, że za danym hasłem będą mogli w porządnym batalionach wystąpić na punktach wyznaczonych. Tymczasem w prowincjach Baskijskich zupełna panuje spokojność.

PORTUGALIA.

W Londynie otrzymano wiadomości z Lizbony pod d. 29 grudnia. Rokozanie, pod dowództwem Hrabiego Bomfima, zostali porażeni d. 23 przez Saldanę przy Torres-Vedras i do poddania się zmuszeni. Strata na stronie wojsk Królowej wynosi około 384 ludzi, w tój liczbie 38 oficerów; na stronie zaś rokoszian była daleko mniejsza, gdyż walczyli z po za wałów i murów. Warownia Fortka, będąca kluczem tego stanowiska, została zdobytą po nader zaciętej walce i przejściu na stronę Królowej trzech rot 2-go półku piechoty rokoszian. Pokonanej załodze dozwolono wyjść wolno z wojennymi honorami, przez wzgląd na okazane przez nią wzorowe mężstwo; zatrzymanych jednakże kilku jeńców, odesłano do Lizbony na fregacie Dana. Hrabia Bomfim pisał do Admirala Parkera prosząc, aby wyjednał u rządu złagodzenie ich losu.

ГРЕЦЫА.

Афины, 20 grudnia.

Posiedzenia obu Izb otwarte zostały przez Króla d. 19 listopada.

— Dnia 11-go h. m., dawał Król uroczyste posłuchanie deputacyi drugiej Izby, która złożyła Monarsze adress odpowiadni na mowę tronną; wczoraj zaś przyjmował podobnyż adress ze strony Senatu.

— Dnia 12 grudnia o południu wpłynął do portu Pireas Xiążę Luitpold Bawarski. Król przybył natychmiast powitać swego brata. Xiążę, podczas kwarantany, zwiedzi wyspy przyległe stałemu lądowi Grecji. Grecy są ciekawi poznać bliżej Xięcia, który może kiedyś panować im będzie.

— Rząd turecki nie odstępował swego systematu przesładowania Greków. Ostatnie wiadomości z Kydonii i Mityleny donoszą, iż przeszło 300 Greków wtrącono tam samowolnie do więzienia, jedynie z tego powodu, iż mieli greckie paszporta. Przedstawienia, które w tym względzie czynili Konsulowie Grecy, nie tylko nie zwróciły uwagi władz tureckich, ale nawet sami ciż Konsulowie, to jest publicznie uznani urzędnicy, wystawieni zostali na barbarzyńskie obelgi, wymagające niezwłocznego i przykładowego zadośćuczynienia. Nie ulega prawie wątpliwości iż taki sposób postępowania, musi prędzej czy później doprowadzić do otwartego zerwania pomiędzy Grekami i Turkami; i również wątpić nie można o następstwach, jakie pociągnęłyby za sobą takie zerwanie, przy teraźniejszym smutnym stanie Turcji.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNÉJ.

Nowy-York, 10 grudnia.

Posiedzenia Amerykańskiego Kongressu otworzone zostały 8-go grudnia, przez odczytanie poselstwa (mowy) Prezydenta Polka. Po przeczytaniu tego aktu, Izba Reprezentantów kazała go wydrukować w ilości 15,000

экземпляровъ, и отсрочила свои засѣданія. — Нынѣшнее посланіе весьма длинно, но не заключаетъ въ себѣ много новыхъ фактовъ. Последніе касаются исключительно двухъ вопросовъ: войны съ Мексикою, и финансоваго положенія Американскаго Союза. — Послѣ обычныхъ изъявленій удовольствія о общемъ благоденствіи страны, Президентъ Польшъ приступаетъ къ длинному оправданію причинъ, побудившихъ войну съ Мексикою, и выражаетъ потомъ крайнюю необходимость продолжать войну съ величайшими усиліями. — Въ этой части посланія, Президентъ восходитъ до той эпохи, когда Мексика объявила себя независимою отъ Испаніи, и старается выставить всѣ проступки, дѣйствительные или воображаемые, въ которыхъ эта республика провинилась относительно Соединенныхъ Штатовъ. Въ числѣ сихъ обвиненій занимаетъ первое мѣсто то, что Мексика, признавъ себя должною Соединеннымъ Штатамъ вознагражденіе въ два милліона долларовъ за потери, претерпѣныя Американскими подданными въ слѣдствіе произвольныхъ проступковъ со стороны Мексики, уклонилась до сихъ поръ подъ разными предлогами отъ исполненія своихъ обязательствъ, не смотря на испрошенія и полученныя ею отсрочки. — За симъ слѣдуетъ Техасскій вопросъ. Президентъ утверждаетъ, что сдѣлавшись независимымъ владѣніемъ, Техасъ имѣлъ право присоединиться къ Американскому Союзу, такъ же какъ и Союзъ, въ свою очередь, имѣлъ право принять его въ свои члѣны. Жалобы Мексиканцевъ на это присоединеніе были, слѣдовательно, неосновательны. Не смотря на то, они не вые прибѣгли къ силѣ оружія, и Соединенные Штаты совершенно правы, ведя съ ними войну; они продолжаютъ ее теперь, не столько для покоренія Мексики, сколько для того, чтобы принудить ее къ удовлетворенію Американцевъ за свои проступки и оскорбленія. — Президентъ Польшъ поздравляетъ потомъ народныхъ представителей съ огромными успѣхами уже сдержанными Американскимъ оружіемъ въ Мексикѣ, Новой Мексикѣ, Новомъ Леонѣ, въ провинціяхъ Коагуилѣ и Тамаулипасѣ, въ Калифорніи и проч., занимающихъ обширѣйшее пространство противъ того, каковы Соединенные Штаты обладали первоначально. Все должно поэтому побуждать ихъ къ рѣшительному продолженію войны не смотря на денежныя жертвованія, которыя она влечетъ за собою. Впрочемъ причиняемая ею издержки падутъ на Мексику, которая должна принять непрѣмнымъ мирнымъ условіемъ уплату ихъ Соединеннымъ Штатамъ. Для покрытія же до времени чрезвычайныхъ расходовъ, причиняемыхъ этою войною, Президентъ предлагаетъ Конгрессу заключить заемъ въ двадцать три милліона долларовъ, которые необходимы для продолженія войны еще полтора года. Вместе съ этимъ средствомъ Президентъ Польшъ совѣтуетъ наложить пошлину на нѣкоторыя привозныя статьи, которыя, по нынѣшнему тарифу, допускаются безъ всякой пошлины. Что касается до самаго тарифа, Р. Польшъ настаиваетъ на его удержаніи, ибо опыты уже обнаружилъ его выгоду. Также какъ въ Англіи, старая финансовая система покровительствовала малому числу гражданъ на счетъ большей части народа, обогащая нѣкоторыя сословія и повергая въ нищету другія, стѣсненіемъ ихъ промышленности. Въ заключеніе Г. Польшъ предлагаетъ Конгрессу послать къ Мексику новый войска и присоединить по одному сильному военному пароходу къ каждой изъ четырехъ эскадръ, которыя уже содержатся Соединенными Штатами у Мексиканскихъ береговъ.

— Изъ города Тампико американцы предприняли экспедицію на 60—70 англійскихъ миль въ верховья рѣки, въ слѣдствіе коей отняли у Мексиканцевъ два города, 10 большихъ пушекъ и множество аммуниціи.

— Полагаютъ, что вскорѣ Атлантическій и Тихій океаны покроются каперами; ибо президентъ Польшъ предложилъ конгрессу выдать съ своей стороны корсарскіе патенты, противъ Мексиканцевъ.

exemplarzy i odroczyła swoje posiedzenia. Terazniejsze poselstwo jest nadzwyczajnie długie; nie zawiera jednakże wielu nowych faktów. Ostatnie dotyczą wyłącznie dwóch przedmiotów: wojny z Meksykiem i skarbowości Amerykańskiego związku. Po zwyczajnych oświadczeniach radości z postępów pomyślności ogólnej, Prezydent Polk przystępuje do długiego wywodu przyczyn, które wywołały wojnę z Meksykiem, i wykazuje niezbędną konieczność prowadzenia jej dalej z największym wysiłeniem. W tej części poselstwa, Prezydent zwraca się aż do owej epoki, w której Meksyk ogłosił się niezawisłym od Hiszpanii, i wylicza starannie wszystkie wykroczenia, rzeczywiście czy domniemane, których ta Rzeczpospolita dopuściła się względem Stanów Zjednoczonych. W rządzie tych обвинień pierwsze miejsce zajmuje to, iż Meksyk uznawszy się dłużnym Stanom Zjednoczonym 2,000,000 dollarów; za straty poniesione przez ich poddanych w skutek samowolnych postępów ze strony tej Rzeczypospolitej, uchylał się do tej pory pod różnemi pozarami, od wypełnienia swoich zobowiązań, pomimo kilkakrotnie żądane przezeń i udzielone mu odroczenia. Dalej następuje kwestya Texańska. Prezydent utrzymuje, że Texas, stawszy się niezawisłym krajem, miał prawo przystąpienia do Związku Amerykańskiego, tak jak ze swojej strony Unia, miała też zupełne prawo przyjęcia go do swego łona. Narzekania zatem Meksykanów na to przyłączenie, nie mają żadnej zasady; mimo to jednak, oni pierwsi uciekli się do siły oręża i przymusili Stany Zjednoczone do wojny, w której przeto też Stany nie sobie do zarzucenia nie mają; jeśli zaś teraz chcą popierać ją dalej, czynią to nie tak dla podbicia Meksyku, jako raczej, aby go zmusić do zadosyćczynienia Amerykanom za wszystkie względem nich wykroczenia i zniewagi. Następnie Prezydent Polk winauje reprezentantom ogromnych korzyści, odniesionych już przez oręż Amerykański w Meksyku, Nowym Meksyku, Nowym Leonie, w prowincjach: Kohahuile, i Tamaulipasie, w Kalifornii, i innych, zajmujących daleko rozleglejszą przestrzeń, niżli ta, jaką w początkach władcy Stany Zjednoczone. Ztąd zachęca je do stanowczego przedłużania wojny, nie oglądając się na pieniężne ofiary, które musi pociągać za sobą; tém bardziej, iż wszystkie wynikające z tego względu wydatki spadną w końcu na Meksyk, który za pierwszy konieczny warunek pokoju, będzie obowiązany zwrócić koszta wojenne Stanom Zjednoczonym. Dla pokrycia zaś do czasu nadzwyczajnych wydatków, które spowodowała ta wojna, Prezydent żąda od Kongressu zaciągnięcia pożyczki 23,000,000 dollarów, które są niezbędnie potrzebne do dalszego prowadzenia wojny jeszcze przez półtora roku. Wraz z tym środkiem, P. Polk radzi obłożyć cłem niektóre artykuły przywozowe, które podług terazniejszej taryfy, są dozwolone bez żadnej opłaty. Co się dotyczy samej taryfy, P. Polk nalega na jej utrzymanie, gdyż doświadczenie wykazało całą jej korzyść. Stary bowiem systemat skarbowości, podobnie jak w Anglii, był tylko korzystnym dla małej liczby obywateli, bogacąc, zajmując większość narodu, niektóre klasy, a pogrążając w nędzy inne, przez scieśnienie ich przemysłu. W końcu żąda P. Polk od Kongressu, aby wysłano nowe wojska do Meksyku, jako też aby dodano po jednym mocnym parostatku do każdej ze czterech eskadry, które już Stany Zjednoczone utrzymują przy brzegach Meksykańskich.

— Z m. Tampico przedsięwzięli Amerykanie wyprawę o 60—70 mil (ang.) w górę rzeki, w skutku której zabrano Meksykanom dwa miasta, 10 wielkich dział i mnóstwo amunicji.

— Spodziewają się, że wkrótce tak Ocean Atlantycki jak i Morze Spokojne pokryte zostaną kaprami; Prezydent Polk zaproponował bowiem Kongressowi wydanie nawzajem ze swjej strony listów Korsarskich, jako odwet przeciw Meksykanom.